

ВІДГУК
офіційного опонента

кандидата економічних наук Коваленко-Марченкової Євгенії Вікторівни
на дисертаційну роботу Дехтяря Сергія Сергійовича
«Механізм забезпечення економічної безпеки підприємств транспорту в
умовах фінансової нестабільності», що подано на здобуття наукового
ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка»

*Принято
до спеціалізованої
вченої ради
ДФ 02.826.014
12.12.2022 г.
Томаш С.В.Р.*

Актуальність дисертаційного дослідження Дехтяря Сергія Сергійовича зумовлена викликами сучасного суспільства – нестабільністю та невизначеністю економічних відносин. Пріоритетним завданням для кожного суб'єкта господарювання стає побудова ефективної системи економічної безпеки, що здатна забезпечити подальший розвиток підприємства (у тому числі підприємств транспорту) в умовах фінансової нестабільності. Таку систему можна створити на основі механізму забезпечення економічної безпеки. Отже, метою дослідження є обґрунтування та розробка механізму забезпечення економічної безпеки підприємств транспорту в умовах фінансової нестабільності. Робота виконана на актуальну тему.

Наукова новизна дисертації полягає у вдосконаленні концептуальної моделі забезпечення економічної безпеки підприємств транспорту та створенні практичних рекомендацій щодо прийняття управлінських рішень в умовах фінансової нестабільності.

Розроблені у процесі дослідження важливі наукові положення, що визначають наукову новизну дисертаційної роботи, полягають у наступному:

удосконалено:

- механізм забезпечення економічної безпеки підприємств транспорту в умовах фінансової нестабільності, що, на відміну від існуючих, спрямований на забезпечення їх економічної безпеки та поєднує ряд підсистем;
- систему ризик-менеджменту для забезпечення економічної безпеки підприємств транспорту в умовах фінансової нестабільності, для формування якої, на відміну від існуючих, передбачено матрицю критеріїв оцінки системи управління ризиками;

набули подальшого розвитку:

- науково-методичний підхід комплексного оцінювання тенденцій економічної безпеки, що поєднує різні аспекти, від дослідження їх внеску до оцінювання результативності їх діяльності, передбачає оцінювання на основі розрахунку ряду моментних та інтервальних показників;

- організаційна структуризація підприємств транспорту як елемент внутрішніх механізмів економічної безпеки підприємств транспорту, що має на меті оптимальне забезпечення безпеки з урахуванням особливостей діяльності її суб'єктів у структурі загального управління підприємством.

Практичне значення отриманих результатів полягає у використанні результатів дослідження у діяльності ВП «Дніпровське пасажирське вагонне депо» філії «Пасажирська компанія» АТ «Укрзалізниця», а також у навчальному процесі Українського державного університету науки і технологій при підготовці бакалаврів та магістрів.

Практичну цінність мають результати аналізу стану економічної безпеки досліджуваних підприємств транспорту, на підставі яких запропонований план створення механізму забезпечення економічної безпеки в умовах фінансової нестабільності.

Дисертантом здійснено ґрунтове узагальнення основних теоретичних підходів до досліджуваної проблеми та визначено зміст базових понять.

У роботі досліджено процес забезпечення економічної безпеки підприємств і визначено ефективним створення певного механізму, що повинен базуватися на комплексному інтегральному показнику.

У дисертації розроблено науково-методичні підходи до прийняття управлінських та інвестиційних рішень в умовах невизначеності та непередбачуваності. Удосконалено наукові підходи до створення та впровадження механізму забезпечення економічної безпеки транспортних підприємств. Розроблено економіко-математичні моделі застосування заходів економічної безпеки в умовах фінансової нестабільності. З використанням розроблених методичних підходів, з

урахуванням факторів невизначеності та ризиків, виконано оцінку стану економічної безпеки підприємств транспорту.

Результати дисертаційного дослідження викладені в 18 наукових працях, у тому числі 1 монографія, 5 публікацій – у наукових фахових виданнях України, 12 праць апробаційного характеру. Загальний обсяг опублікованих наукових праць становить 4,3 друк. арк., з них особисто автору належить 2,1 друк. арк.

Дисертаційна робота оформлена відповідно до чинних нормативних вимог. Ознак порушення дисертантом **академічної доброчесності** не встановлено. Робота відповідає спеціальності 051- економіка.

Разом з тим, до дисертаційної роботи можна висловити певні **побажання та зауваження:**

1. При розгляді впливу ризиків на механізм забезпечення економічної безпеки детально проаналізовані дестабілізуючі чинники, але не зазначено і не оцінено ступінь впливу кожного з них на операційну діяльність підприємства.

2. В розділі 1.3 приділено значну увагу розгляду питання впливу ризиків на механізм забезпечення економічної безпеки транспортних підприємств. Але отримані в результаті цього аналізу висновки не мали продовження в практичній частині дослідження, внаслідок чого складно оцінити їх місце у запропонованій моделі забезпечення економічної безпеки.

3. Використання загальних статистичних даних не дає можливості більш повно та детально висвітлити ситуацію за окремими підгалуззями транспорту (залізничного, автомобільного, авіаційного тощо).

4. В розділі 2.2 роботи наголошено, що основою для вдосконалення процесу оцінювання економічної безпеки має стати відповідне інформаційне забезпечення, але не зазначено, як саме цей процес повинен бути організований.

5. У розділі 2 дисертаційного дослідження виявлено певні протиріччя щодо теоретичного сприйняття методів визначення рівня економічної безпеки. Так, у розділі 2.1 спочатку зазначено, що інтегральний показник рівня економічної безпеки є недостатньо інформативним і фактично не може повноцінно відобразити інформацію про стан безпеки на підприємстві. Але вже у розділі 2.2 автором

запропонований алгоритм розрахунку такого інтегрального показника і його результати.

Висловлені зауваження не знижують наукової цінності роботи Дехтяря С. С.

Дисертаційна робота має комплексний, завершений характер і удосконалює існуючі методи управління економічною безпекою в умовах фінансової нестабільності.

Висновок:

Дисертаційна робота «Механізм забезпечення економічної безпеки підприємств транспорту в умовах фінансової нестабільності» є завершеною науковою працею, результати якої мають широкий спектр застосування та в сукупності вирішують важливе науково-практичне завдання щодо формування дієвого механізму забезпечення економічної безпеки транспортних підприємств.

Робота відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Дехтяр Сергій Сергійович заслуговує на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Кандидат економічних наук,
доцент кафедри аналітичної економіки
та менеджменту
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

Є. В. Коваленко-Марченкова

Підпис
Коваленко-Марченкової Є.В.

ЗАСВІДЧУЮ
фахівець відділу кадрового забезпечення
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

С. І. Журавель

12.12.2022